

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 470/2013-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti B., s. r. o., K., zastúpenej advokátom JUDr. V. K., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 137/2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti B., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti B., s. r. o., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. V. K., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 137/2012 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že predmetom namietaného konania je (bolo) rozhodovanie o návrhu právneho predchodcu sťažovateľky z 24. novembra 2000 (okresnému súdu doručenom 21. decembra 2000) proti odporcom v 1. a 2. rade, ktorým sa domáha zaplataenia nájomného a úhrad za služby spojené s užívaním bytu, ako aj nedoplatku z vyúčtovania za rok 1999 s príslušenstvom.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Okresný súd Košice II vydal dňa 27. 1. 2003 platobný rozkaz, ktorým uložil odporcom v 1. a 2. rade, aby do 15-dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatili navrhovateľovi istinu 30.922,- Sk, poplatok z omeškania ku dňu 21. 11. 2002 vo výške 45.377,- Sk a odo dňa 22. 11. 2002 vo výške 2,5 promile z dlžnej sumy za každý deň omeškania, najmenej však 25,- Sk za každý i začatý mesiac omeškania až do zaplataenia a trovy konania vo výške 1.236,- Sk alebo aby v tej istej lehote podali odpor.“

Okresný súd Košice II uznesením zo dňa 14. 11. 2003 zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Košice II zo dňa 27. 1. 2003, č. k. 1 Ro 10795/2000 z dôvodu, že platobný rozkaz nebolo možné doručiť do vlastných rúk odporcovi v 2. rade.

Navrhovateľ podal súdu 18. 1. 2011 žiadosť o podanie informácie o stave konania zo dňa 17. 1. 2011, ktorou žiadal súd o oznámenie čísla konania, pod ktorým vedie túto právnu vec a v akom štádiu sa toto konanie nachádza.

Dňa 30. 5. 2012 bola na Okresnom súde Košice II spísaná zápisnica o rekonštrukcii spisu, nakoľko sa pôvodný spis na súde stratil a Okresný súd Košice II listom zo dňa 31. 5. 2012, zn. Ro 10795/00, 1 SprV/231/2012 po vyhotovení odpisov vrátil navrhovateľovi rovnopisy podaní.

Navrhovateľ podaním zo dňa 18. 4. 2012 označeným ako Zámena účastníkov požiadal súd, aby pripustil zámenu účastníka konania na strane navrhovateľa v zmysle § 92 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, aby do konania vstúpil B., s. r. o. so sídlom... K... a to z dôvodu, že dňom 31. 12. 2008 zanikol B., príspevková organizácia. Právnym nástupcom zaniknutej príspevkovej organizácie sa stalo mesto K... Na základe Uznesenia Mestského zastupiteľstva v K., zo dňa 30. - 31. 10. 2008 Mestské zastupiteľstvo schválilo nepeňažný vklad podľa § 59 ods. 4 Obeh. zák. do spoločnosti B., s. r. o. ku dňu 1. 1. 2009,

ktorým sú veci, práva a záväzky, práva z priemyselného duševného vlastníctva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria a slúžia na prevádzkovanie B. - príspevkovej organizácii, vrátane práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov zamestnancov.

Okresný súd Košice II uznesením č. k. 36 C/137/2012-42 zo dňa 19. 11. 2012 pripustil, aby z konania vystúpil doterajší navrhovateľ Mesto K. a na jeho miesto vstúpil B., s. r. o., K.

Okresný súd Košice II rozhodol vo veci samej rozsudkom č. k. 36 C/137/2012-47 zo dňa 12. 3. 2013 a uznesením č. k. 36 C/137/2012-52 zo dňa 26. 4. 2013 opravil rozsudok č. k. 36 C 137/2012 v jeho záhlaví tak, že opravil meno žalovanej v 1/ rade.“

Sťažovateľka zastáva názor, že „spor, ktorý začal v zmysle návrhu na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie 1.026,42 eur (30.922,- Sk) podaného dňa 21. 12. 2000 bol ukončený rozhodnutím zo dňa 12. 3. 2013 v znení opravného uznesenia zo dňa 26. 4. 2013 a má za to, že ide o nemalé prietahy predovšetkým vzhľadom na dĺžku trvania celého súdneho konania - viac ako 12 rokov. V predmetnej veci došlo k vážnym zlyháním pri ochrane práv a oprávnených záujmov účastníkov konania, ktoré by sa malo vyznačovať rýchlosťou a efektívnosťou. Okresný súd Košice II sa nečinnosťou dopustil porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky.“

Sťažovateľka ďalej ústavný súd „žiada adekvátne posúdiť výšku finančného zadosťučinenia tak, aby zodpovedalo rozsahu pocitu nedôvery v spravodlivosť a jeho snahe domôcť sa svojich práv niekoľkými žiadosťami o konanie súdu vo veci, aby vec bola konečne právoplatne skončená s prihliadnutím na dĺžku nečinnosti súdu vo veci samej, laxný prístup a ľahostajnosť súdu, ktorého povinnosťou bolo a je konať. So zreteľom na vyššie uvedený skutkový aj právny vzťah, vychádzajúc z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných prípadoch, máme za to, že finančné zadosťučinenie 12.000,- eur bude v jeho prípade pri niekoľkoročných prietahoch v konaní primeraným.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo navrhovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo postupom odporcu - Okresného súdu Košice II - v konaní vo veci vedené pod sp. zn. 36 C/137/2012 porušené.

Navrhovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 12.000,- eur, ktoré je mu Okresný súd Košice II povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporca - Okresný súd Košice II, je povinný uhradiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 331,13 eur za 2 úkony právnych služieb (príprava a prevzatie zastúpenia, spísanie podania na súd - sťažnosti, 2x režijný paušál) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. V. K., advokáta, K. v lehote do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 137/2012 došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa

právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Navyše, zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, prostredníctvom ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010).

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že okresný súd o žalobe sťažovateľky rozhodol rozsudkom č. k. 36 C 137/2012-47 z 12. marca

2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 36 C 137/2012-52 z 26. apríla 2013. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (15. mája 2013) už teda okresný súd vo veci meritórne rozhodol, pričom namietané konanie bolo aj právoplatne skončené (26. apríla 2013).

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľky po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2013